

Informatieavond Omgevingsadviesraad Hallum

Datum	01-07-26
Tijd	19.30-21.30 uur
Plaats	Hallum
Opdracht	Gemeenteraad Noardeast-Fryslân - Energieprogramma

Projectleider	Sander Elverdink, projectleider energietransitie (onafhankelijk)
E-mail	s.elverdink@noardeast-fryslan.nl
Tel.nr.	06 81018008

Voorzitter	Henk Feitsma (onafhankelijk):
E-mail	info@spinoffcommunicatie.nl

Begeleider	Alfred Hamstra (onafhankelijk) deskundige op energiegebied voor deelnemende bewoners
E-mail	info@buro-ro.nl

Nadere info	website Gemeente Noardeast-Fryslân Energieprogramma
--------------------	---

De gemeente Noardeast-Fryslân werkt aan een energieprogramma dat inzicht moet geven in de gemeentelijke energietransitie tot en met 2035. Eén van de speerpunten is het verduurzamen van de twee grootste bedrijventerreinen in de gemeente, namelijk die van Hallum en Dokkum (Betterwird). De urgentie van het energievraagstuk is hier nog groter dan elders vanwege de congestie op het elektriciteitsnetwerk. Bedrijven willen wel verduurzamen maar hebben die mogelijkheid niet vanwege netcongestie. Daarom onderzoekt de gemeente de kansen voor een energiehubs, een combinatie van lokale opwekking en opslag van energie, zodat bedrijven onafhankelijk van het elektriciteitsnetwerk meer vermogen kunnen realiseren.

Voor deze projecten vindt de gemeente het van groot belang om lokale belanghebbenden betrekken bij de planvorming. Om die reden heeft de gemeenteraad ingestemd met het inrichten van Omgevingsadviesraden (OAR's). In deze OAR's gaan lokale inwoners, ondernemers, overheden en maatschappelijke partijen met elkaar in gesprek, met als doel om alle belangen goed in kaart te brengen. Gezamenlijk stellen zij een advies op richting de gemeenteraad, zodat zij in haar uiteindelijke besluit rekening kan houden met deze belangen.

Ter begeleiding van de OAR's heeft de gemeente de rol van onafhankelijk voorzitter weggezet bij Henk Feitsma. De voorzitter heeft als taak de dialoog goed op gang te brengen, de belangen zo transparant en gelijkwaardig mogelijk in kaart te brengen en om deze belangen uiteindelijk in één advies te bundelen. Uit dit advies hoeft geen consensus voor één eindoplossing te volgen, maar alle deelnemers moeten zich wel kunnen vinden in het eindadvies. Dat advies kan dus bestaan uit verschillende stromingen.

Op 22 juni voor Betterwird en op 1 juli voor Hallum vinden de kick-offbijeenkomsten (informatieavonden) voor beide trajecten plaats. In de periode daarna worden de deelnemers van de overlegtafels geselecteerd. In september vindt het eerste overleg van de OAR's plaats. In totaal gaat het om 6 bijeenkomsten per traject. Tussen de overleggen wordt een tussenperiode van 6 weken aangehouden om het uitzoekwerk en de voorbereiding van de volgende bijeenkomst te verzorgen. De laatste bijeenkomst vindt naar verwachting in april 2027 plaats. Idealiter wordt het advies in mei 2027 opgeleverd. De voorzitter koppelt na de bijeenkomsten de opgehaalde informatie terug aan de gemeente en bereidt de volgende bijeenkomsten ook samen met de gemeente voor. De bewonersbegeleider zorgt voor terugkoppeling met de

inwoners en begeleidt de inwoners gedurende dit proces. Secretariële ondersteuning is beschikbaar voor de bewonersbegeleider en de tussenliggende bijeenkomsten met de inwoners.

Op 22 juni 2026 werd gestart met een informatieavond in de IJsherberg, Dokkum. De informatieavond voor Hallum vond plaats op 1 juli in het Trefpunt te Hallum. Een ondersteunende PowerPoint-presentatie is geplaatst op de website van de gemeente – Energieprogramma.

Aansluitend werden vragen gesteld en hebben geïnteresseerden zich aangemeld voor het meedenken in een omgevingsadviesraad (OAR).

In september wordt gestart met een burgerforum.

Wethouder Geartsje Schootstra van de gemeente Noardeast-Fryslân, opende de kickoff in Hallum over het energievraagstuk Hallum.

Ter info: [link naar Youtube-kanaal Ekwadraat Smart Energy Hub Hallum - 2024](#)

Vragen/opmerkingen vanuit de zaal

NOF is niet een economisch sterke gemeente. Samenwerking met andere gemeenten/regio's wordt al enige tijd onderzocht alsook om Europees geld binnen te halen.

Waterstof kan een serieuze suggestie zijn om mee te nemen naar de raad.

Kanttekening: Het moet uitvoerbaar zijn en praktisch in toepassing.

Over wand- of gevelbekleding als alternatief voor zonnepanelen kan worden gesproken binnen de omgevingsadviesraad (OAR).

Voor de komende 10 jaar moet het plan een bewezen toepassingen hebben.

Meeprofiteren van Mienskip en ruimtelijke impact willen we uitgezocht hebben door de OAR. Ieder partij die mee wil doen moet die optie hebben. Dat betekent mee investeren. Bij onvoldoende middelen kan de gemeente met een financieringsregeling komen om mee te doen. Het plan over hoe verdienmodellen te creëren van eigen energie moet uitgewerkt voor bedrijven en voor particulieren.

Met ruimtelijke impact wordt een ander energiesysteem bedoeld. Van centraal naar decentraal. Het gaat om voorzieningen die ruimte vragen. Hoe groot dat is valt nog niet te zeggen. Het vraagstuk is dan hoeveel en waar. Daarna worden gesprekken met grondeigenaren gehouden.

Een SMR is een kleine kerncentrale. De meningen zijn verdeeld over kans rijkheid. De gemeenteraad vraagt bewezen technieken. Voor 2035 wordt dat nog geen optie. Mogelijk daarna.

Vanuit particuliere accupakketten en zonnepanelen kunnen bewoners energie opbrengen voor verbruik op het industrieterrein. Hoe de energievraag woningen/bedrijven zich verhoudt is niet bekend. Als woningen als 6° bedrijf worden gezien zijn er mogelijkheden. Het betekent ruimtelijke impact.

De haast om van het gas af ligt in een stijgende gasprijs. VNG, gemeenten en branches stellen de vraag aan het Rijk om het predicaat grijsgas naar groengas om te zetten. Dat wordt niet opgelost. Daarom wordt nagedacht om zelf aan de slag te gaan om voordeel te pakken. Gezocht wordt naar een oplossing voor de situatie zoals die is.

De provincie onderzoekt met een provinciale omgevingsvisie of er enige ruimte is om windenergie toe te staan. Er zitten strikte voorwaarden aan. Als wind de goede oplossing is dan moet worden gezocht naar een acceptabele plek. Mensen die tegen het plan zijn kunnen dat aangeven. De gemeenteraad besluit op basis van argumenten.

Zonnepanelen op agrarische bestemming is niet toegestaan. De vraag is waar ruimte zit om te ontwikkelen. Eerst is het gesprek nodig over wat we belangrijk vinden. Als er ruimte moet komen voor energieprojecten dan moet de gemeente dat faciliteren maar het is aan de gemeenteraad om daar een keuze in te maken of adviezen naast zich neer te leggen. Er zijn goede aanleidingen it Fryske Gea, de Fryske Milieu Federatie en de Waddenvereniging te betrekken.

Bedrijven werken al enige jaren aan een oplossing voor het energieprobleem. De ondernemers nemen zitting in de OAR. Opgedane kennis wordt gedeeld in de OAR. Inwoners worden gevraagd naar hun kijk op de zaak. De doelstelling is dat er voor 2035 een betaalbare en betrouwbare energievoorziening komt voor het bedrijventerrein Hallum en daaromheen als voedingsbodem voor de lokale economie.

Aan het energieprobleem wordt al jaren gewerkt. Door netcongestie ligt er een opgave om vermogen bij te plaatsen. Dit betreft zonnepanelen en windenergie. Een vraag die wordt gesteld is oude windmolens op te ruimen en nieuwe met een hogere capaciteit te vervangen. Zo zijn er nog andere ontwikkelingen.

Inwoners en bedrijven schaffen warmtepompen aan en beginnen in elektrische auto's te rijden. De energiebehoefte neemt toe. Vele daken liggen te vol met zonnepanelen voor eigen gebruik. De opbrengst mag niet gedeeld omdat het regelstations nog niet ingericht is. Dat volgt volgend jaar en geeft andere cijfers in behoefte. Het detail niveau wordt in de OAR-en besproken. Veel bedrijven hebben zelf verbeteringen in energieverbruik doorgevoerd.

Gemeenten kunnen vragen naar een voorstel waarop een ontwerpvergunning kan worden verkregen. Rond Hallum betekent dat opwekken van energie gevolgen heeft voor de ruimte. Verschillende belangen worden meegewogen. Ieder moet mee kunnen beslissen in de OAR. De achterban van inwoners, die zelf bezig is een energieadvies te maken, wordt betrokken.

Procedures volgen op elkaar. Een omgevingsplan kan alleen functioneren als het past in het omgevingsplan en -visie van de provincie. De regelgeving zorgt voor vertraging. Nu wordt geprobeerd ruimte te vragen voor provinciale initiatieven. Over omgevingsplan- en visie van de provincie wordt in september duidelijkheid verwacht. Als dit positief is kunnen vervolgstappen worden gezet die parallel aan elkaar gaan verlopen.

Willen we de energieopgave realiseren dan zijn argumenten vanuit een samenleving nodig om plannen te gaan wijzigen binnen de beperkte ruimte die de provincie biedt. Alle belangen worden opgehaald. Daarbinnen wordt een keuze gemaakt.

Op 1 januari is de energiewet van kracht. Die geeft meer mogelijkheden voor transport van energie. Als netcongestie ontstaat en de transportcapaciteit op slot zit zorgt de ACM voor meer ruimte. Nu is het regelstation nog niet opgeleverd. Na oplevering ontstaat juridische ruimte om dit soort zaken goed te organiseren, met Liander. In den lande ontwikkelen zich initiatieven. Daarvan kan worden geleerd.

Tot nu toe hebben we Liander nodig en die werkt mee met de capaciteit die er is. Of Liander op termijn een andere rol gaat spelen wordt besproken aan de adviestafel. Eigen opwekking, eigen netwerk, eigen voordeel is de suggestie.

Het station staat, kabels liggen, metingen vinden plaats. Over een half jaar gaat die draaien. Oplevering zal rond 2030 zijn. Het kost tijd, daarom wordt nu gekeken naar mogelijkheden om werkgelegenheid te behouden.

De afname was dat bij een aantal bedrijven veel warmte vrijkomt. Ondernemers hebben zelf gekeken wat te doen. Restwarmte krijgt dusdanig waarde dat het voor het dorp niet rendabel is.

Ondernemers zien spoed. Ze zijn al 5 jaar doende. Een plan om uitgevoerd te worden ligt op tafel. Deze stap erbij is mooi. Hallum draaiend op eigen energie is mogelijk. Er ligt een super innovatief plan waarbij het dorp moet worden betrokken. Het voortschrijdend inzicht met transport erbij, kijken naar verbetering molens, dat is het grote plan. De discussie is dat, als we een aanvullende zonnepark willen realiseren, dat op landbouwgrond moet plaatsvinden. Windmolens kunnen wellicht op het bedrijventerrein, misschien verderop. Hoe dat te organiseren is een vraagstuk.

Dorpsbelang zit al 2 of 3 jaar aan tafel met partijen voor leefbaarheid en sociale cohesie. Het wordt door hen op prijs gesteld als mensen tijd willen investeren om tot een raadsadvies te komen.

De voorzitter verwacht dat het eerste overleg van de OAR in september plaats zal vinden. Een bewonersplatform wordt wellicht eerst georganiseerd. Wie niet in de OAR wil maar wel advies wil geven kan onderdeel van het platform worden.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun meedoen aan deze avond en verwijst naar de gereedliggende formulieren waarop men zich kan inschrijven om op de hoogte gehouden te worden. Belangstellende kunnen zich aanmelden voor het participatieproces.